

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA
FEDERACIO KAJ DE LA INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

NO FEU TARD

En un mes havem pogut llegir en els diaris:

Que l'esperantista japonès Adatci ha estat nomenat ambaixador del Japó a París, Adatci és també el representant oficial del Japó a la Lliga de Nacions, i s'ha reunit aquests dies amb Briand, Stresemann, Scialoja i Chamberlain per tal de tractar les qüestions més importants actualment a resoldre per l'organisme internacional de Ginebra.

Que Eug. d'Ors, que tant ha escrit a favor de l'esperanto, passa a representar Espanya a l'Institut de Cooperació Intel·lectual de la Lliga de Nacions.

Que Andréu Baudet, esperantista militant de París, ha estat elegit President de la Cambra de Comerç oficial de la Capital de França.

Que entre les quatre llengües a emprar en la Conferència sobre Bilingüisme, figura l'Esperanto.

Que ha estat elegit per a ocupar la vacant del Doctor Carracido a l'Acadèmia de Ciències Físiques i Químiques de Madrid, el tinent coronel Vicents Ingiada, esperantista militant de fa molts anys, il·lustre valencià, traductor de «La Vaca Cega» de Maragall a l'Esperanto, traducció que fou premiada en Jocs Florals Internacionals.

Savis i polítics de Catalunya—l'Esperanto us interessa!

DELFI DALMAU.

"KATALUNA ESPERANTISTO"

OFICIALA ORGANO DE
KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

Membra kotizaĵo: 3'50 p.; Grupoj: 1'20 por membro.

Jarabono: 6 p. enlande kaj 6 sv. fr. internacie, provokzemplero 2 respondkuponoj.

Federacia sidejo kaj redaktejo: carrer València, 245-BARCELONA

LA DEK DEVOJ DE LA ESPERANTISTO

1. Bone sciu la lingvon, traktu ĝin kun respekto, kaj lasu la versfaradon al poetoj.
2. Esperanton uzu parolante, studu legante kaj ne fuŝu skribante.
3. La plibonigistoj diskutu; vi Fundamenton sekvu kaj fide-la restu.
4. Propagandu ĉiam, ne ĉie; klarigu, ne prediku; rakontu faktojn, ne esperojn.
5. Kion vi povas lerni nur en unu semajno, ne instru en unu horo; el malgravaĵoj ne faru regulon, kaj el la regulo ne faru malgravajon.
6. Verkante en Esperanto, ne kedu interesa, kion nacilingve neniu legus; ne imagu, ke preseraroj plibeligas libron, ne malesperu, se mankas aĉetantoj.
7. Al grupo aliĝu; la kunvenon vizitu; Esperanton parolu. Subtenu K. E. F.
8. Atentu, ke internacia lingvo vivos nur per uzado; memoru, ke tial internacia organizaĵo estas necesa, senlace varbu por U. E. A.
9. Legu gazeton, por ke vi konu faktojn; novajn abonu, por ke ĝi povu ekzisti; kunlaboru, por ke ĝi estu interesa.
10. Por Esperanto kiel movado agu; por ĝi kiel realaĵo pagu, kaj kiel altan idealon konservu ĝin en via koro.

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO
KAJ DE LA INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

Nia devizo: *Maro estas gutaro* Redakcio: *Carver València 245 BARCELONA*

DIREKTORO: MARIAN SOLÁ

La Urbo de la XV.^a Kongreso de K. E. F. kaj de la XIV.^{aj} Internaciaj Floraj Ludoj Vinaroç: Deveno kaj disvolviĝo

La pratempa roma geografo, Rufo Festo Avenio, priskribante la hispanan mediteranean bordon raportas tiel: Poste aperas la alta pinto de Kaprasia, internanta sin en la maron kaj la cetera bordo etendiĝas dezerte ĝis la nelogata teritorio de la malgaja Kersoneso (nun Penýscola) kiu kuŝas en la limo de la lago Naccareos (Sant Carlos de la Rápita) tiel nomata laŭ malnova kutimo. En ĝia mezo kuŝas fruktodona insulo plena de olivarboj, kaj tial dediĉita al diino Minerva. En tiu lando troviĝis multaj urboj, kiel Hylactes, Histra, Sarna kaj la nobla Tyrichos, nomoj kiuj devenas de plej malproksima antikveco. La plej famaj loĝantoj de tiuj marbordoj estis la grekoj, kiuj pro la po-edo de fekunda tero, grandnombra brutaro kaj vinberkampoj transportis siajn komercaĵojn tra la Ibero (Ebro) ĝis en la internon de la lando.

Ni povas aldoni ke tiu ĉi lando, etendiganta de la pinto de Kaprasia ĝis la lago Naccareos, ĉefa parto de la malnova Ibercaona regiono de la Ibero, kiu ampleksis de la rivero Uduba ĝis la Ibero, estas la lulilo de nia amata popolo. Kaj sendube unu el tiuj cititaj praurboj, eble la nobla Tyrichos, estas la malnova sidejo de la nuna Vinaroç.

Ne devenas la urbo el la greka enloĝado, kiel iu supozis, sed de pli malnova dato ol tiu kiam la fama popolo enmigris en nian landon.

Laŭ la atestoj kiuj ĝisvivis nin, ni povas scii ke post malapero de la malnovaj urboj ĉi-supre menciitaj, staris sur monteto antaŭ nuna preĝejo dediĉita al Virgulino de Kompato kaj Sankta Sebastiano

vilaĝeto nomita Intibilis jam antaŭ la roma okupado de la lando; restaĵoj estas trovitaj en elfosadoj.

Flanke de tiu monteto troviĝas la malnova vojo kiu trairente la riveron Servol estis utiligita de Anibal por traveturi kun sia armeo al Italujo; vojo ankoraŭ nun ekzistanta kaj konata sub la nomo «Chivert», ĝi venas el Cartagena kaj iras ĝis la roma ĉefurbo tra Francujo.

Same ni scias ke kiam la araboj okupis Hispanujon, post kuraĝa defendo la vilaĝeto estis devigata cedi antaŭ la potenco de la maŭroj; dum longaj jaroj ĝi restis sub tiu regado ĝis kiam la triumfantaj armeoj de Jakobo I^a liberigis la vilaĝon de la longa perforta okupado.

Forpelitaj la mahometanoj el la lando kaj kun ili la popolo loĝinta en la monteto Puig restis en la vilaĝo nur kelkaj mizeraj kabanoj de fiŝkaptistoj apud la marbordo. La reĝo Jakobo I^a cedis ilin feŭde al Raimond d' Alós, unu el la kavaliroj kiuj akompanis la reĝon dum la al militado de Valencio; ĝis kiam pro pligrandigo oni disigis ĝin de Penyiscola el kiu urbo ĝi estis dependanta en la tempo de la Montesa Ordeno al kiu ĝi apartenis.

Dum tiu ĉi tempo oni konstruis fortikajon en «El Puig» el kiu restas nur la «Torreta dels moros» (Tureto de la Maŭroj) tiel nomata kvankam ĝi ne estis konstruita de la maŭroj sed de la kristanaj enloĝantoj por defendi sin kontraŭ la pirataj berberaj atakantoj.

DANIEL D. DELMAS.

(Daŭrigota)

Trad. S. CHALER.

XIV.^{aj} Internaciaj Floraj Ludoj

NOVAJ PREMIOJ:

X.—Premio de S-ro Teo JUNG, Direktoro de «Heroldo de Esperanto»: 5 jara abono al «Heroldo de Esperanto» 1929-1933; temo: libervola.

XI.—Premio de Universala Asocio de Blindaj Esperantistoj; 50 Ptoj.; temo: libervola.

VERKOJ RICEVITAJ (ĝis la 1.^a de Aprilo): DUA LISTO.

10—Majorko, devizo: Revo 11—Oliver Goldsmith, devizo: Trinovantum 12—Post mortem, devizo: Legu, knabino, kiam plu mi estos. 13—Fragmento Ama Kanto, devizo: Ĝojo, malĝojo de la viv' nutraĵo: 14—La edzino de Petro, devizo: El Oriento venos lum'radia: 15—Androklezo kaj la Elefanto, devizo: Bilardo, 16—Sistemo, devizo: Originale verkita dum la jaroj 1924-28: 17—Venko de l'koro, devizo (?). 18—Vazo rompita, devizo (?). 19—Kleopa, devizo (?). 20—Stelara voĉo, devizo: Excelsior. 21—Vintro kaj Somero, devizo: Amo estas suno. 22—Vulzio, devizo: Ĉagreno. 23—Amo patrino, devizo: Koro. 24—Bopatrino, devizo: Paco I. 25—Edukado, devizo Paco II. 26—La juniga fonto, devizo Paco III. 27—Gardstaranto, devizo: Paco IV.

JOAN GILI NORTA, *Sekretario*.

XV.^a Kongreso de Kataluna Esperantita Federa- racio. Vinaroç Septembro 1928

Ni povas hodiaŭ publikigi la liston de la personoj kiuj prenis sur sin la organizadon de nia nunjara festo en la valencia urbo Vinaroç; tiu listo estas sendube la plej grava elmontro de la intereso kun kiu la urbo de Vinaroç atendas nian kongreson.

KOMITATO DE LA XV.º KONGRESO DE K. E. F.

HONORAJ MEMBROJ

Lia Provincestra Moŝto
 Lia Episkopa Moŝto
 La Prezidanto de la Provinca Deputitaro
 Markizo de Benicarló
 La Prezidanto de la Loka Ruĝa Kruco

LABORAJ MEMBROJ

Prezidanto: Lia Urbestra Moŝto
 Vicprezidanto: S-ro Daniel Delmas
 Sekretario: S-ro Manuel Foguet
 Kasisto: S-ro Antonio Torres
 Meritmembroj: S-roj Delfi Dalmau kaj Sebastià Chaler
 Voĉdonantoj: S-roj Juan Ribera, Emilio Felip, Vicente Segarra, Daniel Saez, Luis del Castillo, José Sanchiz.

FAKOJ

FESTOJ: S-roj Juan Ribera, Manuel Roda, Joaquin Llasat, Agustin Ribera, Emilio Felip, José Mira, Juan Antonio Cervera, Paquito Vaquer, Bernardino Mercader, Paulino Caballero, Antonio Batiste, Agustín Arnau.

PROPAGANDO: «Patria Nueva» M. Espert, «San Sebastián» M. Llatser, Vicente Segarra, Joaquin Vidal, Daniel Saez, «Heraldo de Vinaroz» Sebastián Juan, Ramon Adell.

AKCEPTO: S-roj Luis del Castillo, José Sanchiz, Francisco Tosca, Juan Bta. Sendra, Emilio Boix, Bautista Marzá, Agustín Monllau, Francisco Borràs.

La Arĝenta Ponto

En bela vespero ĉe l' bordo de l' maro
 Mi staras, direktas rigardon trans ĝi.
 Ho, tie post akvoj, post vasta ondaro
 Ekzistas la lando de l' songoj por mi—
 La manojn trans ondojn mi arde etendas,
 Salutojn en vento post maron mi sendas,—
 Ho, tien ja volus mi iri!
 Sed penu mi naĝi, la fortoj laciĝus—
 Kaj provu mi paŝi: mi dron—enakviĝus—
 Ha, kiel la landon akiri!
 Sed vidu, jen luno arĝenta leviĝas,
 Ĝi ĵetas radiojn sur ondojn de l' mar',
 Kaj ponto arĝenta subite kreiĝas
 Sur maro grandega, sur vasta ondar',
 La koro bategas en mia estajo,
 «Ho, bela miraklo! Benata kreaĵo!
 Ho, lando de l' revo beleĝa!
 Kaj princo de songoj!»,
 Mi ĝoje murmuris,
 Al ponto arĝenta rapide ekkuras,
 Mi estas feliĉa, gajega.
 Kaj Li proksimiĝas, Li arde amata,
 Venante en brilo de l' stela ĉiel',
 Ho, Li, kavaliro, reĝid' sopirata,
 La nobla heroo de bela fabel'!
 Kaj tiam okazas feliĉa renkonto:
 La mano en mano ni staras sur ponto
 Ni staras ekstaze, ĝojante.
 Ĉiaman solecon ne nun mi memoras,
 Pro kora feliĉo mi preskaŭ ckploras
 La manon amatan premante.
 Sed tiam ventego subite ekbiovas,
 La manon ĝi puŝas for el mia man',
 La ponton arĝentan nenie mi trovas—
 Ĝin tute disigis la nokturagan'
 Ve lando, ve mia surtera ĉielo!
 Kaj kara reĝido el bela fabelo!
 Mi kial ne povis Vin havi?
 Ĉu povas la ponto ankoraŭ kreiĝi?!
 Ĉu princo fabela al mi proksimiĝi?!
 Kaj mian feliĉon resavi?!

Varma Järvenpää.

Menciita en la XIII^aj Internaciaj Floraj Ludoj.

Pri la unuaj teknikaj inventoj

(4.^a Lekcio)

En la elementa fiziko (mekaniko) ni lernas, ke ĉiuj maŝinoj povas esti reduktitaj je kunmetaĵoj de la kvin simplaj maŝinoj, kiuj estas la sekvantaj

1. levilo
2. deklivo
3. kojno
4. pulio (rul-bloko)
6. kranko (cilindro-rado)

Kiuj eltrovis tiujn ĉi simplajn maŝinojn, ni ne scias; ĉiuokaze, la homo, kiu eltrovis nur unu el ili, estis geniulo kaj granda inventisto. Por kompreni la signifon de tiuj ĉi eltrovoj, ni konsideru la sekvantaĵojn:

Antaŭ la eltrovo de la rado, la movigo de pezaj objektoj estis tre malfacila tasko. La eltrovo de la rado permesis sole la konstruadon de veturiloj, kiuj siavice ebligis transportadon de pli multaj posedaĵoj. La komerco ankaŭ evoluis pere de la veturiloj. Ni vidas do sen pluraj similaj ekzemploj ke la simplaj maŝinoj ebligas multegajn aliajn progresojn.

La plej simplaj maŝinoj estas la sekvantaj objektoj: tranĉilo estas praktika apliko de la kojno, foŝilo tiu de la levilo, per pulio oni povas levi grandan pezon malrapide, per krankomekanismo oni povas facile ĉerpi akvon el puto kaj per deklivo oni povas meti pezan objekton sur veturilon, ktp. La martelo, la ĉizilo, la borilo kaj unuvorte ĉiuj instrumentoj kaj laboriloj estas ja simplaj maŝinoj. La plej moderna vaporturbino ne estas alia afero ol kombinaĵo kaj scienca kunmetaĵo de la simplaj maŝinoj.

Sed ni devas fiksi unu punkton, kiu estas gravega: per la uzado de la simplaj maŝinoj ni neniam gajnas forton aŭ laboron: la simplaj maŝinoj ĉiam postulas la homan aŭ eventuale la bestan laborojn kaj ili nur malrapide akumulas aŭ transformas la direktan de la muskolaj fortoj. Ni lernos pri ĉi ĉio en mekaniko, se ni ne ankoraŭ scius, ni devas ĝis tiam kredi, tiujn ĉi sciencajn faktojn. Se la homaro ne estus plue evoluinta ol la kombinaĵoj de la 5 simplaj maŝinoj, ni ankoraŭ hodiaŭ vivus en socio simila al la Egipta. La homaj fortoj estas malgrandaj, eĉ la bestaj fortoj ne sufiĉas. La homo jam depost longa tempo observis la gigantajn fortojn, kiuj laboras en la naturo, kaj tiu ĉi fierega homo konceptis la ideon, jungi tiujn ĉi naturfortojn kaj laborigi ilin. Kaj ĝuste en tio konsistas la grandeco de la homo kaj la potenco de la homa tekniko. Ni nun okupiĝos pri *la utiligo de la naturaj fortoj*.

En la naturo agas multegaj fortoj, sed ĉiuj ne estas samgrade

utiligeblaj por niaj celoj. El tiuj, kiuj povas esti relative facile utiligataj, ni povas formi tri grandajn grupojn:

- akvoforto 1.
- ventoforto 2.
- suno-forto 3.

Jam la plej antikvaj homoj konis la *ŝipveturadon* sur riveroj. Ili havis boatojn kaj flosojn, kiuj estis kelkfoje grandaj naĝantaj kolonioj, sur grandaj riveroj. Oni aplikis la simplan maŝinon «levilo» kiel remilojn kaj direktilon. La akvoforto estas tie ĉi aplikata por la transporto de homoj kaj komercaĵoj. Alia apliko de tiu ĉi natura forto konsistas el la konstruo de *riveraj mueliloj*. La fluanta akvo turnas tie ĉi grandajn muelŝtonojn, kiuj kunpremas kaj muelas la grenojn kaj faras el ili farunon. En la epoko, kiam oni ne ankoraŭ konis tiun ĉi instaladon, oni fabrikis la panon ĉu el nerompitaj grenoj, ĉu el faruno muelita inter du ŝtonoj interfrotataj per la mano. La Egiptanoj, kiuj estis tiel lertaj en akva tekniko, mirinde ne pensis pri akva muelejo kaj fabrikis panon per la jam dirita primitiva metodo. La unuaj riveraj muelejoj datas de la meza epoko.

Hodiaŭ ni scias utiligi la fortojn de la akvo multe pli efike. Unue ni utiligas ne plu la malnovajn akvoradojn sed la tielnomatajn turbinojn por la movigo de niaj akvaj instalaĵoj. La turbino havas la avantaĝon je la akvorado, ke ne nur la kinetika energio sed ankaŭ la pezo de la falanta akvo efikas je ĝi. Ni estas kapablaj fabrikati elektran fluon el la kinetika energio (movenergio) de la riveroj kaj transporti la tiel gajnitan senpagan energion je kia ajn distanco, kie ĝi povas fari kian ajn laboron. Kaj ne nur la movo de la riveroj sed ankaŭ la multspecaj movoj de lagoj kaj maroj estos baldaŭ praktike utiligataj. En la lasta tempo en diversaj landoj scienculoj pripensas utiligon de la maraj ondoj, de la alfluo kaj deflue kaj de la temperaturdiferenco inter suprajaj kaj profundaj akvotavoloj. La akvo kaŝas en si tre grandan energion, kiun la homaro devas profiti por siaj celoj.

La energio de la ventoj trovas depost la antikveco sian praktikan aplikon en la *velboatoj*. La homoj rimarkis nur en la mezepoko, ke la boatoj kaj ŝipoj povas uzi la energion de la vento anstataŭ la muskolforton de la alĉenigitaj sklavoĵoj. La teknika apliko de la ventoforto ne nur liberigis la grandan nombron de tiuj malfeliĉuloj, sed ĝi ankaŭ permesis grandan evoluon de la navigado, vigligon de la interkontinenta komerco kaj ĉefe la grandajn vojaĝojn de la malkovraĵoj. Per velŝipoj oni ekkonis Amerikon, oni ĉirkaŭvojaĝis la Teron. La sekvoj de tiu ĉi eltrovo estas vere grandegaj kaj vastegaj. En nia epoko la uzado de velŝipoj estas preskaŭ sensignifa kontraŭ la potenca vapornavigado. Sed sur ventaj maroj, kiel la Pacifiko kaj por la transportado de neurgaj kaj

pezaj materialoj, la velŝipado estas ankoraŭ ĝis nun la plej malmultekosta kaj la plej taŭga maniero.

Alia apliko de la ventenergio estas la *ventomueliloj*. Depost la mezepoko en ventaj landoj, kiel ekzemple la holandaj, la hungaraj kaj aliaj grandaj ebenajoj oni utiligas la energion de la vento per grandaj ventmueliloj. En nia epoko oni anstataŭigis la ne multe efikantajn primitivajn ventmuelilojn per ventturbinoj, kiuj pli efike utiligas la energion de la vento. Oni povas tiamaniere uzi la ventoforton ĉu por pumpado de akvo el puto, ĉu por estigo de elektra fluo, ktp. Tial tiu ĉi formo de energio-aplikado nur povas esti rekomendata por ventoriĉaj landoj.

La antaŭ nelonge famaj aerostatoj kaj balonoj estis alia aplikado de la ventoforto. Ili estis tamen tre malsekuraj kaj baldaŭ oni muntis ilin per motoroj. La direktebla balono kaj la aviadilo ne plu estas aplikoj de la ventoforto, ili ofte eĉ laboras kontraŭ la vento.

Eble la plej grava afero en la historio de la homaro estas la aplikado de la suna energio. Efektive ni devas scii, ke la karbo ne estas alio ol dum jarmiloj akumuliginta suna energio. Kiel la karbo fariĝis? Antaŭ multaj jarmiloj fekunda vegetaĵaro kovris la teran surfacon. Arbaregoj post arbaregoj kreskadis kaj vulkanaj irupcioj enterigis ilin. Kun la vegetaĵoj kompreneble estis enterigitaj animaloj kaj ĉiuspecaj specimenoj de la prahistoria faŭno. Dum la jarmiloj la enterigitaj vegetaĵoj kunpremiĝis kaj rezultis la karbon kaj ankaŭ la petrolon. Depost la ekspluato de la karbminejoj la homaro hejtas per la sunlumoj de la pratempoj. Ni moviĝas niajn maŝinojn per la sama materialo. Entute nia tuta tekniko estas bazita sur la ŝtonkarbon kaj sur la feron. La metalurgio mem aplikas la karbon. Verdire la Suno estas la eterna fonto de la tera vivo kaj tial ni ne devas miri, ke antikvaj popoloj konsideris ĝin kiel veran Dion (sunadorado). Sed ĉiu grandeco devas finiĝi. Baldaŭ la karbminejoj malpleniĝos. Pro tio ni ankaŭ ne devas timi. La akvoforto disponigos al ni sufiĉe da elektro por anstataŭigi la varmoenergion de brulanta karbo. Ŝajnas, ke la homaro nenion devas timi por multaj milionoj da jarcentoj dum la energio de la Suno subtenos la teran vivon.

La varmoenergio de la Suno ne nur estas utiligata pere de la petrolo kaj karbo sed ankaŭ direkte. Oni jam delonge konstruis instalaĵojn kie la sunlumo estas kolektata per konveksaj speguloj en fokuson de lenso, de kie ĝi falas sur la fulgizitan vandon de kaldrono. Tiamaniere oni havas tute originalan vapormaŝinon movigitan ne per la sunlumo kiu brilis en la pratempoj sed per la aktualaj sunradioj. Aliparte oni eksperimentis per ŝipoj movigitaj de suna varmeco kaj de ventoturbino. Ni devas rimarki, ke tiuj ĉi novaj eksperimentoj ne prezentas ankoraŭ grandan praktikan

valoron sed ili atestas, ke la inventa spirito de la homo ĉiumaniere sciopovas jungi la fortojn de la naturo.

NOTOJ POR INSTRUANTOJ: Nia epoko estas prave kvalifikata epoko de tekniko. La historio-instruado, kiu baziĝas sur la klasikismo de pasintaj jarcentoj prefere ignoras tiun ĉi fakton. Ni devas kontraŭagi tiun ĉi tendencon insistante tute speciale pri la graveco de la tekniko. Ni malpli longe pritraktis tiun ĉi ĉapitron, ĉar ni scias, ke tiu ĉi materio estas malfacila por la lernantoj. La instruisto devas tie ĉi multe klarigi kaj fari plurajn klarigajn desegnaĵojn sur la nigra tabulon, kiujn la lernantoj nature zorge kopiu. Teknika desegnaĵo baldaŭ estos tiel necesa kiel leterskribado!

LA METODO KAJ LA PROGRAMO DE LA HUMANISTA HISTORIO

Jam mi atingis la tri kvaronojn de mia disertacio kaj mi bedaŭras, ke mi apenaŭ enkondukis mian programon. La leganto bonvolu rememori, ke mia celo ne estas ellaboro de plena humanista historio; mi nur intencas iniciati la instruistojn pri la metodoj kaj programo de tia historio. Nun mi diru kelkajn pli precizajn vortojn por klarigi mian metodon. Eble la afabla leganto jam deduktis el miaj tekstoj (4 lekcio) la esencon de mia metodo, kiun mi resumos en la sekvantaj punktoj:

1.) La instruado kontentigu la du postulojn ĝenerale necesajn en ĉiu elementa kaj eĉ supera instruado: *scienceco* kaj *intereseco*. Pri tio ne plu necesas insisti; tiu ĉi estas aksiomo de ĉiu instruado.

2.) Oni apogu la parolon per desegnaĵoj mem faritaj sur la tabulon. La lernantoj kopiu la desegnaĵojn en siajn kajerojn. Oni lasu sufiĉe da tempo por tiu ĉi laboro kaj oni kontrolo, ke la lernantoj zorge kopias. Laŭokaze oni desegnu per la lernantoj la samajn skizojn sur la tabulon.

3.) Je la fino de ĉiu lekcio oni resumu la plej gravajn faktojn menciitajn dum la lekcio kaj oni daktu tiun tekston al la lernantoj. La diktado estu sufiĉe malrapida, sed oni malpermesu al la lernantoj rekopi hejme la skribaĵojn faritajn en la lernejo. Oni devas instrui al la infanoj *tuj bone fari*.

4.) Kelkfoje mi metas en la lecion iom da entuziasmo, iom da sentimento. Efektive, mi kredas, ke tio estas la kerno de tia humanista historio. La instruantoj bone faros, se ili imitos tiun ĉi stilon. Sed mi rekomendas, ke ili nur demandu la lernantojn pri la faktoj mem, neniam oni devigu ilin al ripeto de tiaj entuziasmaj kaj homaranaj frazoj. Se oni tion farus, oni metus en la konscion kaj ne en la intuitivon de la infanoj tiujn ĉi gravajn ideojn. Kaj ni devas scii, ke la intuitivo estas la vera trezorejo de la eterne konservindaj konoj!

Post tiuj kelkaj *konsiloj* pri la metodo, mi diru kelkajn rimarkojn pri la programo de la humanista historio. Ĝis nun mi enkondukis la materion sufiĉe detale. Se oni ne disponas je sufiĉe da tempo, oni povas instrui tute same la kvar lekcion. Nun du vojoj staras antaŭ mi: ĉu mi resumos la programon de la tuta plua instruado, por liveri al la instruistoj la krudan materion, kiun ili devos ellabori, ĉu mi simple donos la temojn, kiuj laŭ mia kredo devas esti nepre instruataj, lasante al la instruistoj plenan liberecon pri la prezentmaniero. Mi elektos la duan metodon. En la sekvantaj linioj mi donos la plenan programon de la humanista historio. Kiam mi havos pli da tempo kaj kiam la okazo sin prezentos, mi volonte ellaboros—kun ĉiuj bonvolaj kelpantoj—la plenan programon. Sed ĉar en la ĝisnunaj lekcionoj mi nur donis ekzemplojn de lekcionoj pri antikvaj aferoj, mi opinias, ke mi bone faros, se mi ellaboros du plurajn lekcionojn. Unu el tiuj temoj pri la *meza epoko de la scienco*, en kiu mi preparolos la aŭroron de la kemio, kirurgio kaj higieno, en la dua mi preparolos la inventon kaj la aplikon de la elektreco. La unua el tiuj ĉi du lastaj lekcionoj temas pri aferoj, kiuj estas tre gravaj kaj interesaj por la ĝenerala inteligenteco kaj kiujn mirinde neniu lernejo hodiaŭ instruas. Oni devigas la lernantojn je ellerno de komplikajn matematikajn formulojn, kiuj vere necesos por la estontaj inĝenieroj kaj profesoroj sed oni preskaŭ tute silentas pri la kuracista scienco kaj pri higieno. Kaj ni tamen ne devas nei, ke tiuj ĉi aferoj estas nepre necesaj ne nur por la estontaj kuracistoj sed ankaŭ por ĉiu pura kulturhomo. La dua kaj la lasta lekcio de tiu ĉi disertacio estos la invento kaj la praktika apliko de la elektreco. Ĉiu rekonas la gravecon kaj ankaŭ la necescon de tia lekcio sed eble kelkaj opinios, ke mi traktas tiun ĉi materion iom tro malfacile por junaj lernantoj. Oni ne kredis, ke la modernaj infanoj estas tiom naivaj. Antaŭ kelkaj jaroj nur paroli pri senfadena telefonado ŝajnis neebla al infanoj. Sed hodiaŭ la plej modesta familio povas facile havi tian instalaĵon kaj oni ne povas lasi, ke la infanoj ne sciu la principon de tia ĉiutaga afero. Oni do neniam timu klarigi la aferojn ĉar post kelkaj jaroj la hodiaŭ ŝajne malfacilaj problemoj povos esti ĉiutagaj.

Mi proponas sekvantan programon de la humanista historio:

PROGRAMO DE UNUJARA INSTRUADO:

Enkonduko: la kvar antaŭaj lekcionoj.

La ekkono de la Tero.

- 1.) Orientaj popoloj
- 2.) Grekoj kaj komerco (el geografia vidpunkto)
- 3.) Kulturo kaj komerco en la antikva epoko
- 4.) La Mezepoko (ĝenerala karakterizo)

- 5.) Portugaloj kaj Italoj (grandaj vojaĝantoj)
- 6.) La malkaŝo de Ameriko
- 7.) Angloj kaj Francoj (ekspedicioj)
- 8.) La plej lastaj vojaĝoj (ĝis Amundsen)

La ekkono de la naturfortoj.

- 1.) La konoj de la grekoj (Arkimedo, Eŭklido, Platon)
- 2.) La tekniko de la Romanoj (vojoj, kanaloj)
- 3.) La mezepoka alkemio
- 4.) Kemio kaj kirurgio
- 5.) La progreso de la fiziko
- 6.) La leĝoj de la aerpremo
- 7.) La organa kemio kaj Lavoisier
- 8.) La invento de la vapormaŝino
- 9.) La invento de la elektreco

La moderna epoko. Enkonduko: akcenti, ke ni konsideras ĉiun modernan inventon, kiel la rezulton de la longa evoluo. Homoj estas koraloj de unu koralmonto aŭ formikoj de unu formikejo. Oni pritraktu ĉiun modernan aferon el historia vidpunkto, komparante ĝin al la antaŭaj primitivaj rimedoj. Tiel oni atingos du celojn en sama tempo: oni instruos historion kaj oni konigos la necesajn konojn pri la moderna tekniko.

Jen kelkaj temoj por tiu ĉi *dua parto de la kurso*:

La fervojo kaj la vaporŝipo (kun ĝeneralaj konsideroj pri la evoluo de la transporto)

- 1.) La lokomotivo
- 2.) La fervoja trafiko
- 3.) La vaporŝipo
- 4.) Turbinaj ŝipoj, submaraj boatoj, mara trafiko

La elektrotekniko.

- 1.) Lumigado kaj hejtado
- 2.) Telegrafado per fadenoj kaj sen fadenoj
- 3.) La telefonado. Telefonsistemoj, trafiko.

La Sunradioj.

- 1.) La fotografado (necesa instruo por ĉiu infano, kiu tutverŝajne iam fotografos)
- 2.) La kinematografo
- 3.) Teleskopoj kaj astronomio

La aero.

- 1.) La likvigita aero kaj la glaciigo de la viando
- 2.) La aviado

La akvo.

- 1.) Niagara
- 2.) Nilo
- 3.) Panama kaj Manchester

La interkomuniko.

- 1.) Motoroj kaj aŭtomobiloj
- 2.) Modernaj transmaraj ŝipegoj
- 3.) La transkontinentaj fervojoj (Siberio, Ameriko)
- 4.) La tuneloj (Simplon, k.a.)

Minejoj kaj metalurgio.

- 1.) Salo, sulfuro, kupro, plumbo, k.a.
- 2.) Oro, arĝento, platino
- 3.) Fermineraloj kaj fandado
- 4.) Ŝtonkarbo, briketo, koakso, gaso

Naturaj brulmaterialoj.

- 1.) Petroloj kaj la produkto de la distilado (benzino, k.a.)
- 2.) La perspektivoj de la sintezaj bruligiloj
- 3.) Naturaj gasfontoj (metano, k.a.)

La moderna manufakturo.

- 1.) Teksado kaj tinkurado
- 2.) La papero
- 3.) Presado kaj linotipo
- 4.) La presteĥniko (trikolora preso, k.a.)

Grava rimarko: ĉiufoje oni eliru el la primitiva metodo kaj oni skizu la progreson, alvenante al la moderna metodo, kiun oni klariĝu tiel ekzakte, kiel estas eble je la grado de la instruado.

Tiu ĉi programo ne estas neŝanĝebla, mi nur ĝin proponas. Mi alvokas al la legantoj, ke ili kritiku ĝin. Oni aldonu kaj forigu, sed oni ĉefe ellaboru la unuopajn lekcionojn. La homa scio estas kolektivaĵo, la instruado pri la evoluo de la homa scio devas esti ankaŭ kolektiva laboro de la edukistoj kaj de la edukemuloj!

Kaj nun mi donos la du lastajn lekcionojn. Mi aldonos neniajn komentariojn, ĉar mi jam diris, kio estas necesa pri ili.

La Blinda Knabo

de J. J. L. Ten Kate.

Panjo, restu apud mi,
Diru, kiel floras flor',
Diru, kiel la kampar'
Brilas en bril' de l' aŭror'!

Bela estas la floret',
Oni diras, kaj la land',
La rozet' kun sia kron'
Kaj la bird' kun sia kant'!

Ĉie vagas mi, ho ve!
Tra malluma land' sen lim'.
Panjo, restu apud mi:
Sola min ekkaptas tim'!

Panjo, ŝatus vidi mi
Ĉion ĉirkaŭanta min:
sed unue ŝatus mi
unufoje vidi vin!

Bele sonas via voĉ'
Kiel kant' de najtingal'.
Ĉu pli bela povas do
Esti sunobril' en val'?

Kiam kantas vi, patrin',
Laŭ anĝela melodi':
Paradizon, en sunbril'
Sin bananta, vidas mi.

Panjo, ŝatus vidi mi
Ĉion ĉirkaŭanta min:
Sed unue ŝatus mi
Unufoje vidi vin!

El la nederlanda tradukis.

JAN VAN SCHOOR.

Bibliografio

FABIOLA, romano pri la katakomboj de Kardinalo WISEMAN, el angla lingvo tradukita de RAMO, dua eldono reviziita de Em. ROBERT. 15x20 cm., 440 paĝoj, 8 luksaj ekster—kaj multaj entekstaj ilustraĵoj. Prezo, afrankite: 35 fr. «Espero Katolika», 55, rue de Vaugirard, Paris-VI.

Vere bona, laŭ kristana vidpunkto tutmonde fama ĉefverko, el Esperanta vidpunkto granda alportajo al nia internacia literaturo. —Montru al kristano tiun esperantaĵon kaj vi silentigos lin, se li parolas malrespekte pri nia lingvo, pri nia movado. Dubanto fariĝos simpatianto. Nova esperantisto ellernos avide por ĝui la dolĉan spiritaĵon de la kristana literaturo. Ellerninto avide legas kaj bedaŭros la finon.

Bonega estas «Fabiola» kiel kristana literaturajo kaj kiel esperanta traduko. Ramo kaj Robert meritas dankemon de la esperantistoj kaj de la kristanoj el la tuta mondo.

Nekristanoj vere komprenos post lego de «Fabiola» la religion de la granda angla Kardinalo Ĉefepiskopo de Westminster en la XIX jarcento, kaj se ili ne fariĝos samideanoj de Wiseman, ili seios ami lian religion, ĉar ili konos ĝian bonan ĉelon, ĝian grandan senton.

Ni konigu per bonaj esperantaj verkoj ĉiujn, ĉiajn diajn kaj homajn civilizajojn, kaj ni atingos ĉion respektigi, dion amigi de ĉiuj, kaj la vera frataro estiĝos kiel miraklo de la kulturo.

«Espero Katolika» eldoninto de «Fabiola», trafe montras la vojon al la aliaj «Espero...j». —Allogaj verkoj pri ĉiu afero, bonaj aŭtoroj por klarigaj verkoj, kaj fariĝos klareco, lumo, ordo, kaj konkordo.—*D'ido.*

ROBINSONO KRUSO. Legolibro por geknaboj laŭ Campe, kompilita kaj tradukita de H. J. Bulthuis. Eldonita de W. J. Thieme i Cie.—Zutphen. 1928. 128 pĝ. 22 1/2 15 1/2 Prezo: ne montrita.

La literaturamantoj jam havas plenan ideon pri la ŝatinda stilo de Bulthuis kaj tiuj, kiuj ne havas tiun ideon, povas ĝin facile konstati ĉe lia nova traduko, tiel malpeza, tiel eleganta. La konata verko de Defoe, lerte mallongigita, donas al la junaj lernantoj, precipe holandanoj, tre utilan materialon por la praktika ekzercigado de esperanto.

Ĉe la komenco de la libro mallongaj gramatikaj klarigoj donas en holanda lingvo ideon pri la facileco kaj simpleco de Esperanto, kaj post 83 paĝoj da teksto sekvas vortareto por ĉiu ĉapitro kaj demandaro en Esperanto, ankaŭ por ĉiu ĉapitro.

La libro, bele prezentita kun multaj ilustraĵoj, estas tre taŭga

por holandandlingvaj lernantoj kaj ankaŭ alilingvaj kursanoj povas ĉerpi el la libro tre utilan profiton.—*Saljo*.

GALERIO DE ZAMENHOFOJ.—Kolektita de Eduardo Wiensfeld.L.K.—Libreto el 40 paĝoj 12x17, 19 portretoj kaj skemo enhavanta la genealogian arbon de la familio Zamenhof.

Verketo tre utila por ĉiu esperantisto kaj kiu, laŭ la kolekto, estas komplemento de «Vivo de Zamenhof» (Edmond Privat) kaj «La lastaj tagoj de D-ro Zamenhof» (Jung kaj Oberrotman), kaj vere tiel estas. Per la libreto oni povas konatiĝi kun la Zamenhofaj personoj: kun la gepatroj de nia Majstro, kun liaj gefratoj kaj gefratoj, kun lia edzino, gefiloj kaj bofilino. La portretoj, kun familia bildo, estas faritaj laŭ originalaj fotografajoj, kaj la genealogia arbo estas certe interesa. Ankaŭ estas oportuna, post la artikolo dediĉata al D-ro Zamenhof la kronologio de la vivo de nia Majstro. La kolekto aperis jam antaŭ kelka tempo sur Heroldo de Esperanto kaj la sama eldonejo aperigis la libreton. Korekta stilo, tute laŭfundamenta, bona preso kaj klaraj bildoj, igas ĝin tre plaĉa kaj agrabla.—*Kodo*.

«**ILUSTRITA BIBLIOTEKO**».—N^oj 1-2: DEVI ANGRENI kaj MAK MIAH.—Du rakontoj el Javo originale en Esperanto, verkitaj de P. W. van del Brock. Verketo el 63 paĝoj 13x19, 5.

Per tiu ĉi duobla broŝuro staras antaŭ la esperanta legantaro nova biblioteko eldonata de «Heroldo de Esperanto» el Horrem bei Koln (Germanujo). La eldonejo prezentas la aŭtoron en la antaŭparoloj, «kiu vivis pli ol tridek jarojn en Javo, kaj kiu elfunde konas la landon kaj popolon, ĝian lingvon kaj ĝian literaturon», kaj ankaŭ diras ke la libreto estas «la unua en serio de espereblaj multaj sekvontaj».

DEVI ENGRENENI, estas ĉarma rakonto pri la amo de princo al filino de veziro tiel nomata, kiu estas mortigata de ŝia duonfrato je instigo de monaĥina onklino, pro helpo al lia patro kiu volus edzigi lin al princino.

MAK MIAH, estas interesa historio de javanino edziniĝinta al anglo kiu pro superŝtira penso post kelkaj jaroj, forlasas ŝiajn edzon kaj filinon, tiamnte «ke ŝia edziniĝo kun viro el alia raso minacas la tutan familion per granda malfeliĉo». Kaj laŭ konsiloj de fripona «dukuno» kiu celas ŝiajn riĉaĵojn, ŝi forlasas ilin kaj fine estas mortigata de tiu krimulo. La agrabla legado, la bona preso, kaj la oportunaj ilustraĵoj kaj titolbildo de Ilse Hofmann kaj F. Dücker, iras la libreton tre ĉarma kaj rekomendinda. Pro tio ni ĝojas pri la apero de «Ilustrita Biblioteko» kaj al ĝi deziras vivadon.—*Kodo*.

LANDOJ DE L' FANTAZIO.—Romano originale verkitaj en Esperanto de TEO JUNG. Ilustrita de Geo Schmidt kun titola bildo

de F. Dücker. Eldonita de Heroldo de Esperanto en Horrem bei Köln. (Germanujo). Paĝoj 323. Prezo: Broŝ. 3,20 M. bind. 4,80 M.

Mi devas danki al S-ro Jung por la agrabla legado kiun lia originalo verke proponis al mi. En nekonata regiono loĝas malnova popolo tute izolita, kun siaj propraj moroj kaj civilizacio; legendoj ekzistas pri malproksimaj transdezertaj fantaziaj landoj kie la homoj faras mirindajojn. Unu tagon aviadilo kun du pasaĝeroj alteriĝas en tiun landon; ili estas akceptataj amike de la reĝa familio kaj montras al la popolo kelkajn modernajn instrumentojn kiuj por ili estas kvazaŭ mirakloj. La reĝido deziris jam de longe veturi al la landoj de l' fantazio, t.e. Eŭropo kaj Ameriko kaj nun kun la aeroplano li trovis la manieron plenumi sian revon; kun estonta ŝia bofrato li ekveturas kaj post multaj malfeliĉaĵoj atingas sian celon. Mi ne rakontos iliajn aventurojn, kiuj estas tre legindaj, ĉar mi ne volas malgrandigi la intereson de via propra legado. Samtempe vigla intrigo malvolviĝas en la izola lando kiu havas sian decan finon kiam, jam perditaj ĉiuj esperoj, revenas la forvojaĝintoj kun nova aeroplano kaj ricevas konvenan punon la malbonuloj. Tre ĉarma estas la fino de tiu romano de aventuroj.

El ĉiuj originalaj romanoj kiujn ni havas en esperanta lingvo tiu estas certe unu el la plej belaj, se ne la plej bela, kaj unu el tiuj romanoj kiujn oni ne lasas ĝis la fino kiam oni eklegis dekon da paĝoj.

La lingvo estas tre korekta kiel decas por verko de esperanta redaktoro, kaj la plej konvinkiga argumento kontraŭ la opinio erra de S-ro Jung koncerne la perfektecon de Esperanto estas ĝuste lia propra bonega verko. Mi tre ĝojos se S-ro Jung forlasos pri lingvajn diskutojn kaj klopodos labori en la kampo de la lingvo per verkado de tiel interesaj libroj.—M. S.

Pri la Movado

Barcelona.—Jam de longe en la ĵurnalo «Las Noticias» aperas esperanta rubriko redaktata de S-ro R. S. Rocamora; ni aplaŭdas ke oni faras propagandon por nia lingvo, sed ni ne povas aprobi ke en sia raporto pri la movado esperantista en nia lando la aŭtoro sisteme kaj intence ignoras la longan kaj persistan laboradon de la Kataluna Federacio kiu kunigas la plej grandan nombron da enlandaj samideanoj.

Por ke la publiko estu ĝuste informita pri la stato de nia afero, samideano kiu sin kaŝas sub la pseŭdonimo «Simplemulo» malfermis ankaŭ esperantan rubrikon en la ĵurnalo «El Progreso». Ni dankas al tiu anonima samideano por lia bonvola tasko kaj rekomendas al ĝiaj legantoj sendi dankan leteron al la redakcio.

Nova Grupo.—En la societo Centre Cultural Vinarocenc ĵus fon-

diĝis nova grupo sub la nomo Nova Stelo; ĝi tuj aliĝis al K. E. F. La komitato konsistas el S-roj Sebastià Chaler, prezidanto, Fr. Cardona, sekretario, J. Ginesta, kasisto, J. Pastor, M. Estiller, A. Juan, voĉdonantoj. Ĝia adreso estas «Nova Stelo», Abaixadors 10 pral. Barcelona. Ni deziras al la nova grupo prosperan kaj longan vivon.

Terrassa.—Post la baldaŭa finiĝo de la vintra kurso oni aranĝos someran ĉar sufiĉa nombro da lernantoj anoncis sin por tio. La urba konsilantaro donacis al la grupo «Lumon» monhelpon da 100 pesetoj.

Rubí.—La kurso finiĝis kun 40 novaj esperantistoj. Dankojn al S-ro Ratés, Escayol kaj Chaler al kiuj oni ŝuldas la revekigon la de movado.

Radio Barcelona.—S-ro S. Alberich faris esperantan paroladon la unuan lundon de Aprilo en tiu ĉi radio-stacio. En la gazeto International Language kiu aperas en Londono oni povas legi raporton pri la bona aŭdado de tiuj ĉi paroladoj.

Vizito.—La 31^an de Marto, la komitato de K. E. F. vizitis la novan grupon Nova Stelo kaj estis kore akceptita de la Komitato de Centre Vinarocenc. Oni longe parolis pri la organizo de la Kongreso en ilia urbo kaj pri la signifo de Esperanto. Ni aŭdis ke multaj membroj de la societo deziras akomponi nin al Vinaroĉ okaze de nia ĉiujara festo.

Datreveno.—Proksiman 14^an de Aprilo la grupo «Barcelona Stelo» festos la XIX^an datrevenon de ĝia fondiĝo. Oni organizas teatran prezentadon, kantojn, k.c. En nia venonta numero de nia gazeto ni detale priskribos la feston al kiu ni deziras plej grandan sukceson. Okaze de tiu festo ni sendas al la simpatia grupo «Barcelona Stelo» niajn sincerajn salutojn.

Soller.—En la gazeto «Soller» nia amiko S-ro A. Arbona publikigas ĉiusemajne lecionon de Esperanto. Ni gratulas lin por la bona propagando, ĉar oni povas diri ke kelkfoje la legado de la simpla kaj logika gramatiko de Esperanto estas pli varbiga ol propaganda artikolo.

Nekrologio

La 6^an de Marto 1928 mortis en Reus S-ro Pere AGUADE SAMORA, la patro de nia samideano, eksprezidanto de K. E. F. kaj organizinto de la kongreso en Reus, S-ro Enric AGUADE.

Al nia kara amiko ni sendas la esprimon de nia kondolenco.

La Redakcio.

Estatuts de la Federació Catalana d'Esperantistes

Article primer.—Amb el nom de «Federació Catalana d'Esperantistes» hom constitueix una federació d'esperantistes en terres de llengua catalana.

Art. segon.—L'objecte de la «F. C. d'E.» és la unió de tots els esperantistes en terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto, pels fins de la representació aconsellada en la reunió general del V Congrés Internacional d'Esperanto celebrat a Barcelona, per a complimentar tots els acords i resolucions, que afecten als esperantistes com a col·lectivitat, emanats dels Congressos Internacionals o dels nuclis directors de la llengua del Dr. Zamenhof.

Art. tercer.—Per a el millor compliment de l'article anterior, la «F. C. d'E.» publicarà una revista, l'organització de la qual serà determinada per un reglament especial interior publicat pel cos de redacció i prèvia acceptació del Comitè Directiu. El preu de l'abonament a la revista serà de sis pessetes anyals.

Art. quart.—La «F. C. d'E.» constarà de membres associats i de membres isolats; els primers seran federats per mitjà de l'entitat a la qual pertanyin i els altres directament i en caràcter particular.

Els diversos organismes pertanyents a la «F. C. d'E.» contribuiran el seu sosteniment amb la quota trimestral, pagada a la bestreta, de 0'40 ptes. almenys per cada soci i els individuals amb una quota mínima de 3'50 ptes. anuals, pagada a la bestreta.

Art. quint.—La «F. C. d'E.» serà regida per un Comitè Directiu, renovable cada any, compost de President, Vice-president, Secretari, Vice-secretari, Comptador, Caixer, Administrador i quatre Vocals.

Art. sisè.—El Comitè de la «F. C. d'E.» convocarà almenys una vegada a l'any, en diferents localitats, durant la primavera i en dia festiu, tots els federats, en Assemblea o Congrés general, en el qual, prèvia ordre del dia hom donarà compte als assistents dels treballs i gestions acomplerts pel referit Comitè Directiu durant el seu exercici, hom acordarà el lloc on deurà celebrar-se el vinent Congrés o Assemblea, hom nomenarà els individus que deuran constituir el Comitè el pròxim exercici, i hom discutirà les proposicions que hagin estat presentades abans de la sortida del número de la revista anunciant el Congrés o Assemblea, i anunciades en l'ordre del dia.

Art. setè.—El Comitè serà facultat per a crear les seccions que cregui més convenients per a la prosperitat de la «F. C. d'E.» i de l'Esperanto, les juntes de les quals seran renovades per cada Comitè de bell nou elegit.

Serà president nat de cada secció un individu del Comitè designat pel mateix.

Art. vuitè.—Tots els esperantistes pertanyents a organitzacions federades tindran veu i vot en les Assemblees anuals, però el seu vot serà delegable al president d'un grup o una altra persona qualificada, prèvia la presentació dels corresponents carnets de soci.

Art. novè.—Tots els acords de les Assemblees o Congressos seran presos per majoria absoluta de vots dels socis assistents. Les esmenes que puguin presentar-se a aquest reglament deuran ésser presentades amb la deguda antelació per tal d'incloure-les en l'ordre del dia i publicades en la seva totalitat, puix que només podran ésser discutides i aprovades en les Assemblees o Congressos generals.

Art. desè.—La llengua oficial de la «F. C. d'E.» serà l'Esperanto, podent també emprar-se la catalana en les Assemblees.

Art. onzè.—Aquesta «F. C. d'E.» podrà actuar mentre compti amb dues col·lectivitats organitzades o trenta membres isolats. En cas de dissolució, previ acord d'ella, l'actiu existent serà lliurat al caixer de la Constant Representació de les Societats Nacionals Esperantistes.

Art. transitori.—La «F. C. d'E.» serà domiciliada a Barcelona carrer València, 245.

Noves edicions

AUSTRALIO, Lando kaj popolo (Delsudo-Laiho).

31 il·lustracions i un mapa. 96 planes de text. Enquadernat luxosament amb tela. Preu: 9'75 pessetes.

HISTORIO DE LA LINGVO ESPERANTO. 1.ª part (Privat) 1887-1900. 74 planes. En rústica 2'40 pessetes i en tela 5'25 ptes.

II.^a part 1900-1927. 199 planes. Luxosament enquadernat en tela. Preu: 9 pessetes.

LA SANKTA BIBLIO. L'Antic Testament traduït de l'hebreu pel Dr. Zamenhof, junt amb el Nou Testament, tot en un sol llibre.

Amb paper sense cos, enquadernat amb tela 9 pessetes

Amb paper prim i amb or enquad. amb tela 12'75 id.

Enquadernat amb tela granet fosc 18'75 id.

Enquadernat amb pell amb puntes reforçades 30'00 id.

Nota: Cal afegir el 5 per cent dels preus senyalats, per les despeses de correu, en cas d'ésser els llibres enviats fora de Barcelona. Cal que l'adreça sigui ben clara.

Dirigir-se a Ferd. MONTSERRAT, Villarroel, 107, 2.º, 2.^a Barcelona. IBERIA ESPERANTO SERVO.